

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สัตว์ป่ามีคุณประโยชน์หลายประการต่อมนุษย์ เช่น การค้าสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้จากสัตว์ป่าเรียกว่าเป็นคุณประโยชน์ด้านการค้า (Commercial values) หรือ คุณประโยชน์ทางการพักผ่อนหย่อนใจ (Recreational Values) เป็นประโยชน์ที่มนุษย์ได้จากการไปเที่ยวชมสัตว์ป่า คุณประโยชน์ทางด้านชีววิทยา (Biological Values) เป็นประโยชน์ที่นับได้ว่ามีความสำคัญต่อมนุษย์อยู่มาก เช่น ช่วยแพร่ขยายชนิดพันธุ์ไม้ ฯลฯ คุณประโยชน์ด้านความงามตามธรรมชาติ (Esthetic Values) เป็นคุณประโยชน์เกี่ยวข้องกับจิตใจมนุษย์ คุณประโยชน์ทางด้านวิทยาศาสตร์ (Scientific Values) เป็นคุณประโยชน์ที่สำคัญอย่างหนึ่ง นักวิทยาศาสตร์สาขาต่างๆ ใช้สัตว์ป่าเป็นเครื่องมือทดลอง คุณประโยชน์ทางด้านสังคม (Social Values) ประโยชน์ทางด้านนี้มีความเกี่ยวข้องกับคุณประโยชน์ต่างๆ ที่ได้กล่าวมาแล้ว ซึ่งถ้าหากว่าเรามีสัตว์ป่าอยู่มาก ก็จะอำนวยประโยชน์ให้แก่เราทุกทางทำให้เศรษฐกิจของประเทศดีขึ้น เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ช่วยพัฒนาประเทศได้อย่างหนึ่ง¹ แต่มนุษย์ส่วนมากกลับไม่เห็นความสำคัญของสัตว์ป่ามากพอ มนุษย์จึงเป็นตัวแปรที่สำคัญในปัญหาสัตว์ป่าถูกมนุษย์เบียดเบียน ในสมัยก่อนมนุษย์นั้นออกล่าสัตว์ป่าก็เพื่อใช้เป็นอาหาร แต่ในปัจจุบันมนุษย์ล่าสัตว์เพื่อเกมส์กีฬา เพื่อการค้าทำให้จำนวนสัตว์ป่าลดลงอย่างมากและใกล้สูญพันธุ์ โดยการล่าสัตว์นั้นไม่เพียงแต่ทำลายชีวิตของสัตว์แต่ยังทำลายที่อยู่อาศัย ที่หากินของสัตว์ป่าด้วย ความต้องการของมนุษย์นั้นมีเพิ่มมากขึ้น แต่ที่น้อยลงคือสิ่งที่อยู่ตามธรรมชาติ ทั้งป่าไม้ซึ่งเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าจึงถูกบุกรุกทำลายเสียเป็นจำนวนมาก รวมทั้งสัตว์ป่าบางชนิดก็ต้องหนีไปอาศัยในป่าลึกหรือไม่ก็ถูกล่าและตายไปในที่สุด

¹ สำนักอนุรักษ์สัตว์ป่า. (2552). *ประโยชน์และวิธีการอนุรักษ์สัตว์ป่า*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก

จำนวนสัตว์ป่านั้นลดน้อยลงอย่างรวดเร็ว โดยบางชนิดได้สูญพันธุ์ไปแล้ว เช่นเนื้อสมัน เป็นสัตว์ป่าซึ่งสูญพันธุ์ไปจากประเทศไทยแล้วเป็นต้น และสัตว์ป่าอีกจำนวนไม่น้อยที่อยู่ในภาวะใกล้จะสูญพันธุ์รวมทั้งเลี้ยงจะอยู่ในภาวะใกล้จะสูญพันธุ์ จึงเป็นที่น่าวิตกว่าสัตว์ป่าจะสูญพันธุ์ไปในที่สุด ในหลายประเทศทั่วโลกได้เห็นถึงความสำคัญของปัญหาการลดลงของจำนวนสัตว์ป่า จึงได้กำหนดวิธีการจัดการควบคุมดูแลทรัพยากรสัตว์ป่าด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยเฉพาะการกำหนดบทลงโทษทางกฎหมายหากทำการฝ่าฝืน เพื่อสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เพราะหากไม่มีการนำกฎหมายเข้ามากำกับดูแล ย่อมจะส่งผลให้สัตว์ป่าชนิดต่าง ๆ ค่อยๆ ลดจำนวนลงและสูญพันธุ์ไป ซึ่งในท้ายที่สุดย่อมส่งผลให้เกิดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพและความสมดุลของระบบนิเวศ

ประเทศไทยเองก็ได้มีการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่ออนุรักษ์และจัดการสัตว์ป่า เช่นเดียวกับในประเทศอื่นๆ โดยกฎหมายฉบับแรกที่ถูกบัญญัติขึ้นเพื่อสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าทุกชนิดได้แก่ พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2503 แต่ต่อมาในปี พ.ศ. 2518 ประเทศไทยได้ลงนามรับรองอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการค้าซึ่งชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้จะสูญพันธุ์ (CITES) และให้สัตยาบันอนุสัญญานี้เมื่อ พ.ศ.2526 แต่มิได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับพันธกรณีในอนุสัญญา CITES จึงถูกพิจารณาลงโทษจากกลุ่มประเทศภาคีอนุสัญญาฯ ด้วยการห้ามทำการค้าสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์กับประเทศไทย (tradeban) ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ขึ้นมาแทนพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2503 ซึ่งกฎหมายฉบับหลังที่ถูกตราขึ้นมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออก นำผ่านซึ่งชนิดพันธุ์ที่อนุสัญญา CITES ควบคุม รวมถึงมีการปรับปรุงมาตรการต่างๆ ที่มีอยู่เดิมให้สามารถสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นซึ่งกฎหมายฉบับนี้บังคับใช้มาจนถึงปัจจุบัน โดยหากผู้ใดฝ่าฝืนมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดในกฎหมายจะมีความผิด และต้องรับโทษทางอาญา เพื่อควบคุมดูแลมิให้มีการล่า การครอบครองสัตว์ป่าบางชนิด ตลอดจนห้ามการกระทำอื่น ๆ เกี่ยวกับสัตว์ป่าบางชนิดโดยหากสัตว์ป่าชนิดใดเป็นสัตว์ที่ใกล้จะสูญ

² คณะทำงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). *อนุสัญญาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ ฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลาจำกัด. หน้า 76-77.

พันธุ์ (endangered species) หรือสัตว์ป่าหายาก (vulnerable and rare species) ก็อาจจะถูกกำหนดให้เป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองแล้วแต่กรณี³

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาจากสถานการณ์การลักลอบล่าและค้าสัตว์ป่าในประเทศไทย ปัจจุบันพบว่ายังมีการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวกับการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าอยู่และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ⁴ ทำให้พิจารณาได้ว่ามาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันที่กำหนดขึ้นเพื่อสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าอาจจะไม่มีความเหมาะสมกับยุคสมัย โดยมีข้อบกพร่องในหลายประเด็นสำคัญ ทั้งในเรื่องคำนิยาม การกำหนดบทลงโทษ โทษที่ต่ำเกินไป จึงทำให้ไม่สามารถจะแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 โดยประเด็นที่เห็นสมควรที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อหาแนวทางแก้ไขนั้นประกอบไปด้วย 4 ประเด็นใหญ่ด้วยกันคือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มิได้กำหนดโทษทางอาญาไว้สำหรับบุคคลที่เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และ กรณีบุคคลภายนอกสามารถเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าได้หากปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ไม่ได้มีการกำหนดโทษไว้สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยมิได้รับอนุญาตโดยพ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 บัญญัติไว้เพียงในเรื่องของการกำหนดห้ามการกระทำต่างๆของบุคคลภายนอกแต่ไม่ได้มีการกำหนดโทษไว้หากบุคคลภายนอกทำการฝ่าฝืน โดยมาตรานี้ในส่วนของวรรคแรกนั้นเป็นการกำหนดห้ามบุคคลภายนอกที่มีเจ้าหน้าที่ เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ แต่ไม่ได้มีการกำหนดโทษไว้สำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยมิได้รับอนุญาต และ ในวรรคสองนั้นกำหนดให้บุคคลภายนอกสามารถเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าได้หากปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งก็คือกฎกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2538 ออกตามความในพ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 กำหนดให้ผู้ที่ได้รับอนุญาตเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ แต่หากในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ พนักงานเจ้าหน้าที่หรือหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ก็จะมีอำนาจเพียงสั่งให้บุคคลนั้นออกไปจากเขตรักษา

³ สุรศักดิ์ บุญเรือง. (2557). *บทบาทของรัฐและประชาชนในการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าในถิ่นที่อยู่ตามธรรมชาติ*. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: คณะกรรมการบริหารศูนย์วิจัยและให้คำปรึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หน้า 7.

⁴ ชุติพร บุตรโคตร. (2555). *เด็กรักษาป่าเมืองไทยใหญ่กว่าที่คิด*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.tcijthai.com/news/2012/18/archived/1730>. [2561,9 พฤษภาคม]

พันธุ์สัตว์ป่าเท่านั้น แต่ไม่ได้มีการกำหนดโทษทางอาญาสำหรับผู้ฝ่าฝืนเงื่อนไขที่กฎกระทรวงได้กำหนดไว้แต่อย่างใด ซึ่งเป็นช่องโหว่ทางกฎหมายที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วที่สุด⁵

2. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดโทษปรับไว้โดยไม่เหมาะสมและเป็นปัจจุบัน เพราะอัตราโทษที่กำหนดไว้ในพ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 เป็นอัตราโทษที่กำหนดไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2535 จึงทำให้อัตราโทษปรับที่กำหนดไว้ไม่เหมาะสมในปัจจุบัน โดยโทษปรับสูงสุดที่กำหนดไว้ในพ.ร.บ. สงวน และคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 คือปรับไม่เกิน 1 แสนบาท ประมวลกฎหมายอาญาได้แก้ไขอัตราโทษปรับสำหรับความผิดทั่วไปในภาค 2 ให้สูงขึ้นเมื่อเดือนมีนาคม 2560 โดยใช้สัดส่วนโทษจำคุกหนึ่งปีต่อโทษปรับสองหมื่นบาท เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศที่เปลี่ยนแปลงไปมาก และเพื่อให้การบังคับโทษทางอาญามีประสิทธิภาพมากขึ้น ในขณะที่อัตราโทษปรับตามพ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ยังคงใช้อัตราโทษปรับตามเกณฑ์เดิม คือ โทษจำคุก 1 ปี ต่อโทษปรับ 1 หมื่นบาท ซึ่งถือเป็นอัตราโทษปรับที่ต่ำเกินไปเมื่อพิจารณาถึงสภาพการณ์ในปัจจุบัน⁶

3. ปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษการห้ามล่าสัตว์ป่ายังไม่มี ความเหมาะสม ในประเด็นเรื่องการห้ามล่าสัตว์ป่ามีข้อสรุป 3 ประเด็นดังนี้

ประเด็นแรกคือปัญหาความไม่ชัดเจนของถ้อยคำว่า “ล่า” ซึ่งตามบทนิยามให้ความหมายว่า เก็บ ดัก จับ ยิง ช่า หรือทำอันตรายด้วยประการอื่นใดแก่สัตว์ป่าที่ไม่มีเจ้าของและอยู่เป็นอิสระ และหมายความรวมถึง การไล่ การต้อน การเรียก หรือการล่อเพื่อการกระทำความผิดด้วย อาจทำให้เกิดช่องว่างในการตีความในบางกรณี ซึ่งอาจจะไม่สามารถเอาผิดกับผู้กระทำได้จึงควรแก้ไขถ้อยคำดังกล่าวให้ครอบคลุมเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย

ประเด็นที่สองคือการที่กฎหมายลงโทษการพยายามล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองเท่ากับการกระทำความผิดสำเร็จไว้ในมาตราเดียวกันและอัตราโทษที่เท่ากัน ในมาตรา 47 โดยระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งแตกต่างจากสัดส่วนอัตราโทษในประมวลกฎหมายอาญาในฐานะพยายามกระทำความผิดดังนี้ ในมาตรา 80 นั้นคือ ผู้ใดพยายามกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษสองใน สามส่วนของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น และในมาตรา 81 ผู้ใดกระทำการโดยมุ่งต่อผลซึ่งกฎหมายบัญญัติเป็นความผิดแต่การกระทำนั้นไม่สามารถจะบรรลุผลได้อย่างแน่แท้ให้ถือว่าผู้นั้นพยายามกระทำความผิด แต่ให้ลงโทษไม่เกินกึ่งหนึ่งของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น ส่วนใน

⁵ พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 .มาตรา 37.

⁶ โปสเตอร์เคย์. (2561). *อัยการเผย 4 ข้อด้วยพ.ร.บ.คุ้มครองสัตว์ป่า-อัตราโทษไม่เหมาะสม*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก <https://www.posttoday.com/social/general/539792>. [2561,9 พฤษภาคม]

มาตรา 82 คือผู้ใดพยายามกระทำความผิด หากยับยั้งเสียเองไม่กระทำการให้ตลอดหรือกลับใจแก้ไขไม่ให้การกระทำนั้นบรรลุผล ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษสำหรับการพยายามกระทำความผิดนั้น แต่ถ้าการที่ได้กระทำไปแล้วต้องบทกฎหมายที่บัญญัติเป็นความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษสำหรับความผิดนั้น ๆ⁷ ซึ่งเป็นปัญหากฎหมายที่จะต้องได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วที่สุด

ประเด็นที่สามคือการแยกความผิดและโทษของการล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง การที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 กำหนดความผิดสำหรับผู้ล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองไว้เท่ากันในมาตราเดียวกัน⁸ โดยใช้บทกำหนดโทษในมาตราเดียวกัน⁹ น่าจะไม่มี ความเหมาะสมเพราะการที่กฎหมายได้แบ่งประเภทของสัตว์ป่าที่กฎหมายประสงค์จะคุ้มครองออกเป็นสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองน่าจะทำให้สาระสำคัญของสัตว์ป่าทั้งสองประเภทแตกต่างกัน อย่างน้อยที่สุดก็คือความเสี่ยงที่จะสูญพันธุ์

4. ปัญหาการกำหนดประเภทของสัตว์ที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายยังขาดรายละเอียดและความเหมาะสม การที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ได้แบ่งสัตว์ป่าที่ได้รับการคุ้มครอง เป็น 2 ประเภท อันได้แก่สัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครอง โดยไม่มีเกณฑ์จำแนกที่ชัดเจนว่าเหตุใดสัตว์ชนิดต่าง ๆ จึงถูกกำหนดให้เป็นสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง และในการแบ่งสัตว์ที่ได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายออกเป็น 2 ประเภทนั้นไม่มีความเหมาะสมกับประเทศไทยในปัจจุบัน ซึ่งก่อให้เกิดปัญหามากมายจึงจะได้กล่าวในบทต่อไป

จากสภาพปัญหาดังกล่าวเห็นว่าจำเป็นต้องศึกษาหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องของประเทศไทย และ หลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องของต่างประเทศ ความเป็นมาของกฎหมายไทยในเรื่องของการคุ้มครองดูแลสัตว์ป่า รวมถึงเจตนารมณ์ของกฎหมายด้วย โดยในส่วนของกฎหมายไทยจะศึกษาพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ประมวลกฎหมายอาญา ส่วนกฎหมายต่างประเทศนั้น จะศึกษาหลักการคุ้มครองดูแลสัตว์ป่า และมาตรการทางกฎหมายในประเทศออสเตรเลีย มาเลเซีย และอเมริกา เพื่อนำมาเปรียบเทียบ นำมาวิเคราะห์ เพื่อให้ได้ข้อสรุปและเสนอแนวทางแก้ไขการปรับปรุงพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 ให้เป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

⁷ ประมวลกฎหมายอาญา .มาตรา 80 – 82.

⁸ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 .มาตรา 16.

⁹ พ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 .มาตรา 47.

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

2.1 เพื่อศึกษาประวัติความเป็นมา คำนิยาม อัตราโทษ เจตนารมณ์ของกฎหมาย และหลักการสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมดูแลสัตว์ป่า

2.2 เพื่อศึกษาถึงหลักการเกี่ยวกับควบคุมดูแลสัตว์ป่าในกฎหมายต่างประเทศเปรียบเทียบกับกฎหมายประเทศไทย

2.3 เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงกฎหมายการควบคุมดูแลสัตว์ป่าของประเทศไทยที่มีผลใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันสามารถนำมาปรับใช้ให้เกิดความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพได้หรือไม่

2.4 เพื่อศึกษากำหนดแนวทางที่เหมาะสมและขอเสนอแนะในการปรับปรุงพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบังคับใช้การควบคุมดูแลสัตว์ป่าให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสม

3. สมมติฐานของการศึกษา

พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 มีความล้าสมัยและมีข้อบกพร่องในการแก้ไขกรณีปัญหาต่างๆ ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับมาตรา 37 แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 มิได้กำหนดโทษทางอาญาไว้สำหรับบุคคลที่เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยมิได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยปัจจุบันไม่ได้มีกำหนดอัตราโทษเอาไว้จึงควรกำหนดบทลงโทษผู้กระทำความผิดตามมาตรา 37 ไว้เพื่อดำเนินการแก่ผู้ที่ฝ่าฝืน ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดโทษปรับไว้โดยไม่เหมาะสมและเป็นปัจจุบัน ควรปรับปรุงโทษปรับในพ.ร.บ.สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2535 โดยใช้สัดส่วนโทษจำคุกหนึ่งปีต่อโทษปรับสองหมื่นบาทตามอัตราโทษปรับในประมวลกฎหมายอาญา ปัญหาเกี่ยวกับบทกำหนดโทษการห้ามล่าสัตว์ป่ายังไม่มีความเหมาะสม ในประเด็นเรื่องการห้ามล่าสัตว์ป่ามีข้อสรุป 3 ประเด็นดังนี้ดังต่อไปนี้ ประเด็นแรกปัญหาที่ถือควรกำหนดบทนิยามคำว่า “ล่า” ให้มีการยืดหยุ่นถึงการกระทำอื่นๆ ในอนาคต ประเด็นที่สองควรนำหมวด 5 การพยายามกระทำความผิดของประมวลกฎหมายอาญามาปรับใช้ในส่วน of ระดับอัตราโทษในฐานความผิดพยายามล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองกับการกระทำความผิดสำเร็จตามสัดส่วนที่เหมาะสม ประเด็นที่สามคือการแยกความผิดและโทษของการล่าสัตว์ป่าสงวนและสัตว์ป่าคุ้มครองออกจากกัน ปัญหาการกำหนดประเภทของสัตว์ที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายยังขาดรายละเอียดและความเหมาะสม ควรกำหนดประเภทของสัตว์ที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมาย

ใหม่ จึงเห็นควรปรับปรุงพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 ดังที่ได้กล่าวไว้ในข้างต้น เพื่อให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสม

4. ขอบเขตของการศึกษา

ในการการศึกษาวิจัยในเรื่องนี้จะศึกษาถึงประวัติความเป็นมา คำนิยาม อัตราโทษ เจตนารมณ์ของกฎหมาย และหลักการสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมดูแลสัตว์ป่าโดยจะศึกษาปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการใช้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 ตลอดจนทำการศึกษถึงหลักกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมดูแลสัตว์ป่าในต่างประเทศ

5. วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพโดยจะทำการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ ตำบตกฎหมาย หนังสือ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทความในวารสาร หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต และสิ่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

6.1 ทำให้ทราบถึงประวัติความเป็นมา คำนิยาม อัตราโทษ เจตนารมณ์ของกฎหมาย และหลักการสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมดูแลสัตว์ป่า

6.2 ทำให้ทราบถึงหลักการเกี่ยวกับควบคุมดูแลสัตว์ป่าในกฎหมายต่างประเทศ

6.3 ทำให้ทราบถึงปัญหาการควบคุมดูแลสัตว์ป่าของประเทศไทย ที่มีการบังคับใช้อยู่ในพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535

6.4 นำข้อเสนอแนะไปเผยแพร่ หรือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ และนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ.2535 เพื่อนำมาแก้ไขปัญหาให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสม